

ПРЕКОВРЕМЕНИ РАД У ПРОСВЕТИ

Питање прековременог рада у просвети није регулисано нити једном одредбом Закона о основама система образовања и васпитања, тако да се на ова питања има применити Закон о раду и одредбе ПКУ.

Чланом 135. став 1. Закона прописано је да школа може закључити уговор о извођењу наставе за највише 30 одсто од пуног радног времена са лицем запосленим у другој установи или другог послодавца, **у случајевима из члана 132. став 1. овог Закона.**

Чланом 132. став 1. Закона је регулисано засновање радног односа на одређено време. То практично значи да када се ради о обављању послова **до 30 посто пуног радног времена може се, уместо заснивања радног односа, примити запослени из друге установе, без заснивања радног односа, закључењем уговора о извођењу наставе.** Из овога произилази да, уколико се ради о више од 30 одсто, онда се има применити одредба о заснивању радног односа на одређено време.

Рад запосленог из друге установе у школи по својој правној природи није прековремени рад из члана 53. Закона о раду, већ се ради о допунском раду из члана 202. Закона о раду јер је ту садржана одредба да такав рад може износити највише до 1/3 пуног радног времена. Према томе одредба чл.135. не регулише прековремени, већ допунски рад. Запослени са пуним радним временом, који ради у другој установи до 30 одсто пуног радног времена не ради прековремено (јер тај рад може трајати највише 8 часова недељно, дакле 20 одсто пуног радног времена), већ се бави допунским радом, а висина накнаде се одређује уговором и није прописана законом. О прековременом раду, у смислу члана 53. Закона о раду може се говорити само у случају када запослени такав рад обавља у својој организацији у којој је у радном односу, у трајњу дужем од 8 сати, али не дуже од 8 сати недељно. Минимална цена тог рада је прописана чл. 108. ст.1. тач. 3 Закона о раду.

Из овога је очигледно да члан 135. Закона не регулише прековремени рад и не може се применити на прековремени рад, нити значи забрану прековременог рада за запосленог са пуним радним временом, а још мање значи да се такав рад не треба платити на начин који је прописан Законом о раду и КУ.

Члан 136. Закона говори о норми, о пуном и непуну радном времену, као што Закон о раду говори о пуном радном времену, непуну, скраћеном, у чл. 50-52, а у посебном члану 53. дефинише прековремени рад. Како члан 136. не садржи нити једну одредбу о прековременом раду, као ни члан 135. једино се може закључити да се на прековременни рад у просвети примењују одредбе Закона о раду. Чланом 136. ст. 1. тач. 1. практично није дирана норма од 20 часова наставе из старог Закона само је додато и 4 часа других облика непосредног образовно-васпитног рада којих није раније било у Правилнику о норми и стари Закон то није помињао. То значи да наставник може имати **највише 20 часова наставе у оквиру пуне норме, уколико му се додају још неки часови наставе преко 20 часова (или 18+2), то је ПРЕКОВРЕМЕНИ РАД.**

Тумачење да је у просвети забрањен прековременни рад, а дозвољен рад другог наставника из друге школе са пуним радним временом до 30 одсто значио би неравноправан третман запосленог у установи који то не може радити, али може онај из друге установе иако и он има пуно радно време. Поједностављено, то значи да у својој школи не могу радити прековремено, али могу у другој, што би заиста било идиотски.